

QUAN HỆ QUỐC TẾ**SỰ ĐIỀU CHỈNH CHÍNH SÁCH CỦA MỸ ĐỐI VỚI VẤN ĐỀ HẠT NHÂN TRIỀU TIÊN**

Lộc Thị Thủy*

Tóm tắt: Trong nỗ lực phi hạt nhân hóa tiến tới giải giáp hoàn toàn chương trình hạt nhân của Triều Tiên, từ sau cuộc gặp thượng đỉnh Mỹ - Triều lần thứ hai tại Hà Nội (tháng 2/2019) và nhất là cuộc gặp Trump - Kim tại khu phi quân sự Bàn Môn Điểm (Panmunjeo), tháng 6/2019, Chính quyền Trump đã có sự điều chỉnh chính sách trong vấn đề hạt nhân với Triều Tiên theo hướng: lấy “đóng băng hạt nhân” để thay thế cho “tiến trình phi hạt nhân hóa” và bước đầu thừa nhận Triều Tiên có “địa vị hạt nhân”¹. Đây được coi là sự điều chỉnh chính sách mới của Chính quyền Trump nhằm phát huy tính chủ động, linh hoạt của Mỹ trong vấn đề nan giải phức tạp này, đồng thời, là một “sáng tạo” của Tổng thống Trump nhằm nâng cao vai trò, vị thế cá nhân của mình trong tham vọng “trở thành vị Tổng thống Mỹ đầu tiên trong lịch sử dám đối diện và giải quyết trực diện vấn đề hạt nhân với Triều Tiên”². Trên cơ sở xác định rõ cách tiếp cận của Mỹ trong vấn đề hạt nhân với Triều Tiên, và phân tích các mục tiêu chính của Mỹ trong việc điều chỉnh chính sách hạt nhân với Triều Tiên, bài viết đưa ra một số nhận xét về khía cạnh này.

Từ khóa: Mỹ, Triều Tiên, điều chỉnh, chính sách hạt nhân, Donald Trump

1. Cách tiếp cận của Mỹ trong vấn đề hạt nhân Triều Tiên

Sau khi kết thúc Hội nghị Thượng đỉnh Mỹ - Triều lần thứ hai ở Hà Nội³ và cuộc gặp Trump - Kim lần thứ ba ở Hàn Quốc (tháng 6/2019)⁴, Chính quyền Trump đã nhận ra một thực tế là: việc Mỹ yêu cầu Triều Tiên phi hạt nhân hóa theo quan điểm “giải trừ hoàn toàn, có thể thẩm tra và không thể đảo ngược” (CVID) và “giải trừ vĩnh viễn, có thể thẩm tra và không thể đảo ngược” (PVID) cùng “mô hình Lybia”⁵ đã không những không có tác dụng mà còn

gây ra sự bế tắc, nghi kỵ thậm chí là thù địch trong quan hệ Mỹ - Triều.

Để phá vỡ tình trạng này, Chính quyền Trump đã có sự điều chỉnh chính sách trong vấn đề hạt nhân Triều Tiên thông qua việc đề ra hai cách tiếp cận mới, đó là: tiếp tục thúc đẩy đối thoại ngoại giao với Triều Tiên theo đúng lộ trình mà Mỹ đã vạch ra từ tháng 3/2018 đến nay; lấy chính sách “đóng băng hạt nhân” để thay thế cho “tiến trình phi hạt nhân hóa”⁶. Nội dung cơ bản của hai cách tiếp cận này là: thông qua đối thoại ngoại giao dựa trên tinh thần thiện chí

* Viện Nghiên cứu Châu Mỹ

của lãnh đạo hai nước, Mỹ cho phép Triều Tiên có quyền sở hữu vũ khí hạt nhân trong một thời điểm nhất định (tương đương với các giai đoạn của tiến trình phi hạt nhân hóa 2030), thậm chí thừa nhận tư cách “địa vị quốc gia hạt nhân” của Triều Tiên nhằm mục tiêu đưa Triều Tiên tham gia vào “Một liên minh mới” với Mỹ để kiềm chế Trung Quốc (cụ thể là chương trình hạt nhân và tên lửa đạn đạo) ở khu vực Đông Bắc Á và châu Á - Thái Bình Dương trong thời gian tới; đồng thời, tiếp tục giữ vững vai trò chủ đạo của Mỹ trong việc xử lý vấn đề hạt nhân Triều Tiên.

Theo quan điểm của Mỹ, “Đóng băng hạt nhân”⁷ với Triều Tiên có nghĩa là: nước này coi việc cho phép Triều Tiên được sở hữu vũ khí hạt nhân trong một giai đoạn nhất định (2030), Mỹ sẽ đưa ra ba điều kiện với nước này đó là: 1) Triều Tiên phải từ bỏ vũ khí hạt nhân không điều kiện sau năm 2030; 2) Triều Tiên sẽ được Mỹ đảm bảo về an ninh và sự tồn tại của chế độ trong giai đoạn “Đóng băng hạt nhân” (2019-2030); 3) Trong giai đoạn “Đóng băng hạt nhân”, mặc dù, Triều Tiên được quyền sở hữu vũ khí hạt nhân nhưng phải ngừng toàn bộ các vụ thử hạt nhân, phóng thử tên lửa, dỡ bỏ toàn bộ các cơ sở quân sự có liên quan đến chương trình hạt nhân, tên lửa đạn đạo, không được sản xuất đầu đạn hạt nhân, tên lửa đạn đạo tầm trung - tầm xa và các loại vật chất liên quan đến làm giàu Urani, tiến tới sản xuất vũ khí hạt nhân.

Có nghĩa là Triều Tiên phải ngừng toàn bộ quá trình tăng cường năng lực hạt nhân⁸. Đổi lại, Mỹ sẽ có các biện pháp tương ứng với Triều Tiên như: ký Hiệp định hòa bình, bồi thường chiến tranh, hỗ trợ kinh tế tài chính, xóa bỏ cấm vận kinh tế và đưa Triều Tiên hòa nhập với cộng đồng quốc tế sau gần 30 năm bị Mỹ cấm vận.

2. Các mục tiêu chính của Mỹ trong việc điều chỉnh chính sách hạt nhân với Triều Tiên

Với khái niệm trên, Mỹ đã điều chỉnh mục tiêu của mình đối với vấn đề hạt nhân Triều Tiên theo hướng:

Thứ nhất, tiếp tục thúc đẩy đối thoại ngoại giao với Triều Tiên để phi hạt nhân hóa chương trình hạt nhân của nước này theo quan điểm của Mỹ (cụ thể là Tổng thống Trump).

Là Tổng thống đầu tiên trong lịch sử nước Mỹ có các cuộc đối thoại, tiếp xúc trực tiếp với lãnh đạo cấp cao nhất của Triều Tiên là Chủ tịch Kim Jong Un, ông Trump muốn “kết thúc vấn đề bán đảo Triều Tiên” và “phi hạt nhân hóa” ngay trong nhiệm kỳ Tổng thống đầu tiên của mình. Do đó, từ tháng 3/2018 đến nay, bất chấp mọi trở ngại từ các thế lực thiếu thiện chí trong chính trường Mỹ, cùng một số thành viên trong Nội các (điển hình là Cố vấn An ninh John Bolton), ông Trump vẫn đẩy mạnh các cuộc đối thoại chính trị - ngoại giao với Triều Tiên thông qua những cuộc gặp trực tiếp với nhà lãnh đạo Kim Jong Un

như Hội nghị thượng đỉnh Mỹ - Triều lần thứ nhất (tháng 6/2018), lần thứ hai (tháng 2/2019), cuộc gặp tại Bàn Môn Điếm (tháng 6/2019). Kết quả đạt được là: thành lập văn phòng đại diện của Mỹ tại Bình Nhưỡng (2020); tiếp tục duy trì các cuộc đối thoại cấp cao, cấp nguyên thủ với Triều Tiên; lập ra các nhóm chuyên viên để chuẩn bị cho các cuộc gặp Mỹ - Triều trong tương lai và làm hạ nhiệt bầu không khí căng thẳng trong bán đảo Triều Tiên sau giai đoạn “Bên miệng hố chiến tranh” (2017).

Nhờ những kết quả này mà quan hệ Mỹ - Triều và việc giải quyết hồ sơ hạt nhân Triều Tiên đã không bị lâm vào bế tắc và giúp cho Chính quyền Trump chủ động điều chỉnh chính sách với Triều Tiên theo hướng: tiếp tục duy trì quyền tự chủ chiến lược của Mỹ trong vấn đề hạt nhân Triều Tiên và giúp Chính quyền Trump đề ra đối sách với những thay đổi thất thường trong chính sách của Triều Tiên với Mỹ; bảo vệ được lợi ích cốt lõi của Mỹ ở bán đảo Triều Tiên; coi các vòng đàm phán hạt nhân với Triều Tiên là cơ hội để ông Trump có thể giành thắng lợi trong cuộc bầu cử Tổng thống 2020.

Trong việc đề ra chính sách mới với Triều Tiên, Chính quyền Donald Trump đã có sự nhân nhượng trên thực tế với nước này như: không cho phép Cố vấn An ninh Quốc gia John Bolton (nhân vật luôn có lập trường cứng rắn chống Triều Tiên) tham gia cuộc gặp Trump - Kim tại Hàn Quốc và các vòng đàm phán

Mỹ - Triều trong tương lai; xem xét lại quan điểm “giải giáp hạt nhân không điều kiện và không có giai đoạn” để chuyển sang một quan điểm mới là “theo từng giai đoạn, mang tính lâu dài và có bồi thường”; cá nhân Tổng thống Trump tiếp tục duy trì các kênh liên lạc trực tiếp với nhà lãnh đạo Kim Jong Un, ca ngợi vai trò của ông Kim Jong Un trong nền chính trị Triều Tiên, bắt chấp việc Triều Tiên từ tháng 5/2019 đã tiến hành các vụ thử tên lửa với mục tiêu là gây sức ép để Mỹ phải đưa ra sự nhượng bộ với Triều Tiên⁹.

Như vậy, nước Mỹ dù có sự nhân nhượng (thừa nhận địa vị hạt nhân của Triều Tiên) nhưng kiên quyết không từ bỏ mục tiêu phi hạt nhân hóa bán đảo Triều Tiên, coi mục tiêu này phù hợp với lợi ích và an ninh quốc gia của Mỹ ở bán đảo Triều Tiên và Đông Bắc Á; mặc dù, Mỹ ngầm ủng hộ Triều Tiên giải giáp chương trình hạt nhân theo quan điểm “đồng bộ và theo từng giai đoạn”¹⁰ nhưng Chính quyền Tổng thống Donald Trump kiên quyết không thay đổi lập trường cốt lõi và mang tính nguyên tắc của mình với Triều Tiên là “trước khi Triều Tiên thực hiện phi hạt nhân hóa, Mỹ không có ý định nói lòng các lệnh trừng phạt”¹¹. Điều này, cho thấy một thực tế là: sự điều chỉnh chính sách trong vấn đề hạt nhân của Triều Tiên chỉ là sự thay đổi mang tính chiến thuật, còn về mục tiêu và chiến lược thì không có sự thay đổi so với các giai đoạn trước đó.

Thứ hai, thông qua việc thừa nhận “Địa vị hạt nhân” của Triều Tiên trong chính sách “Đóng băng hạt nhân”, Mỹ muốn làm suy yếu quan hệ đồng minh Trung - Triều và đưa Triều Tiên tham gia một “liên minh quân sự” để kiểm chế chương trình hạt nhân và tên lửa đạn đạo của Trung Quốc.

Bằng việc đề ra chính sách mới với vấn đề hạt nhân Triều Tiên, Mỹ muốn gửi đi hai thông điệp quan trọng đến Triều Tiên đó là: 1) Mỹ muốn đưa ra một “cơ chế kép” về chương trình hạt nhân của Triều Tiên theo đúng tinh thần mà Mỹ đã từng ủng hộ Ấn Độ, Pakistan và Trung Quốc có được quyền sở hữu vũ khí hạt nhân hợp pháp trong thập niên 70, 80, 90 của thế kỷ XX mà không cần phải tham gia Hiệp ước Không phổ biến vũ khí hạt nhân (NPT) hay phê chuẩn nó. Tuy nhiên, cơ chế này chỉ được Mỹ chấp nhận nếu Triều Tiên phi hạt nhân hóa toàn diện, đồng bộ theo yêu cầu và quan điểm của Mỹ và Triều Tiên phải dần “rời xa quỹ đạo của Trung Quốc” (đồng minh duy nhất của Triều Tiên và hiện vẫn đang duy trì quan hệ hữu nghị thông qua Hiệp ước “Hữu nghị hợp tác Trung - Triều” về an ninh quốc phòng và kinh tế vào năm 1961)¹²; 2) Việc thừa nhận địa vị hạt nhân của Triều Tiên đồng nghĩa với việc Mỹ muốn đưa nước này trở thành “một trụ cột” trong chiến lược xây dựng hệ thống phòng thủ tên lửa của Mỹ ở châu Á - Thái Bình Dương để kiểm chế Trung Quốc tại Đông Bắc Á giai đoạn 2019-2025.

Một vấn đề được đặt ra là: Tại sao Mỹ lại muốn hợp tác với một quốc gia có quan hệ thù địch với mình trong suốt 74 năm qua (tính từ khi bán đảo Triều Tiên bị chia cắt) để làm đối trọng với Trung Quốc? Có thể vấn đề này bắt nguồn từ các khía cạnh sau:

Thứ nhất, mặc dù, Trung Quốc là đồng minh duy nhất của Triều Tiên và là nhà cung cấp về lương thực, năng lượng, thực phẩm chính cho nước này, nhưng Mỹ lại nắm rõ một thực tế là: Triều Tiên và cá nhân Chủ tịch Kim Jong Un muốn thoát khỏi quỹ đạo phong tỏa của Trung Quốc. Do đó, bằng việc thúc đẩy một mối quan hệ hữu nghị với Triều Tiên và tiến tới ký kết Hiệp định Hòa bình với nước này, Mỹ có thể lôi kéo Triều Tiên rời xa quỹ đạo của Trung Quốc, xích lại gần với Mỹ và có thể đưa Triều Tiên tham gia một liên minh mới với Mỹ tại khu vực Đông Bắc Á để kiểm chế chính Trung Quốc.

Thứ hai, những mâu thuẫn giữa Trung Quốc và Triều Tiên về lịch sử và tranh chấp lãnh thổ tại núi Paektu (Núi Trường Bạch) của Triều Tiên (từng diễn ra cuộc chiến tranh ngắn giữa Triều Tiên với Trung Quốc năm 1969)¹³ vẫn còn âm ỉ đến tận ngày nay do Trung Quốc coi đây là lãnh thổ của mình, còn Triều Tiên thì coi đây là nơi khởi phát của gia tộc họ Kim.

Thứ ba, những xung đột, mâu thuẫn về tư tưởng giữa Trung Quốc với Triều Tiên vẫn tiếp tục diễn ra giữa một bên là tư tưởng chủ thể của Kim Nhật Thành,

chính sách tự lực và chủ nghĩa gia đình trị, với một bên là đường lối cải cách - mở cửa theo tư tưởng của chủ nghĩa dân tộc “Đại Hán”.

Thứ tư, những bất đồng giữa Trung Quốc và Triều Tiên trong cách thức phi hạt nhân hóa bán đảo Triều Tiên. Trung Quốc muốn triệt tiêu hoàn toàn chương trình hạt nhân, phi hạt nhân hóa hoàn toàn bán đảo Triều Tiên theo chính sách “6 không”, trong khi Triều Tiên muốn sở hữu vũ khí hạt nhân để tự vệ và kiểm chế sự gia tăng ảnh hưởng của Mỹ, Trung Quốc, Hàn Quốc và Nhật Bản¹⁴.

Những mâu thuẫn, xung đột trên trong quan hệ Trung - Triều chính là cơ sở để Mỹ lợi dụng, từng bước lôi kéo Triều Tiên ra khỏi quỹ đạo của Trung Quốc và đưa nước này vào một “liên minh quân sự mới” để kiểm chế chương trình hạt nhân và tên lửa đạn đạo của Trung Quốc qua phát biểu của tân Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ, Mark Esper trong chuyến thăm Hàn Quốc (8/2019) rằng: “*Mỹ muốn tấn công kho tên lửa khổng lồ của Trung Quốc càng sớm càng tốt*”¹⁵. Để hiện thực hóa tuyên bố này, ông Esper và Ngoại trưởng Mike Pompeo đã có các chuyến thăm tới các nước láng giềng Đông Á của Triều Tiên như Nhật Bản, Hàn Quốc, Mông Cổ; tiến hành thử tên lửa đạn đạo tầm trung thế hệ mới tại quần đảo Marshall (8/2019)¹⁶, và đưa ra các phát biểu đồng nhất về việc xây dựng một hệ thống phòng thủ tên lửa mới của Mỹ ở Tây Thái Bình Dương nhằm kiểm chế chương trình

tên lửa đạn đạo của Trung Quốc như Bộ trưởng Quốc phòng Esper đã khẳng định: “*Mỹ đang bàn bạc với Hàn Quốc và đưa ra các gợi ý với Triều Tiên về việc triển khai hệ thống tên lửa đạn đạo tầm trung đặt trên mặt đất ở Đông Á và Bán đảo Triều Tiên trong thời gian tới*”¹⁷; Tổng thống Donald Trump thì khẳng định: Hiệp ước Start mới ký với Nga năm 2010 là một Thỏa thuận tồi và nếu ông tái đắc cử Tổng thống 2020, sẽ hủy bỏ ngay lập tức Thỏa thuận này và thiết lập một Hiệp ước INF mới với sự tham gia của Trung Quốc, Nga. Đồng thời, xây dựng một hệ thống phòng thủ tên lửa mới ở châu Á - Thái Bình Dương để kiểm chế Trung Quốc¹⁸; còn cựu Phó Tổng thống Joe Biden, ứng cử viên Tổng thống của đảng Dân chủ cũng khẳng định: “*Mỹ cần phải lãnh đạo thế giới tự do chống lại chủ nghĩa độc đoán của Trung Quốc. Mỹ cần phải tái triển khai hệ thống tên lửa chiến lược tại bán đảo Triều Tiên và châu Á - Thái Bình Dương để kiểm chế Trung Quốc*”¹⁹. Trong khi Thượng nghị sỹ đảng Dân chủ Elizabeth Warren thì cho rằng: “*Mỹ cần phải cứng rắn hơn với Trung Quốc trong vấn đề hạt nhân Triều Tiên*”²⁰...

Mục đích chính của Mỹ trong việc lôi kéo Triều Tiên tham gia một liên minh quân sự để kiểm chế Trung Quốc tại Đông Bắc Á là: 1) Mỹ muốn tận dụng ưu thế về vị trí địa lý, địa chiến lược mà Triều Tiên có được (đường biên giới trên bộ dài 1.420 km, giáp tỉnh Cát Lâm và Liêu Ninh của Trung Quốc, cùng các

đường biên giới trên biển ở Biển Hoa Đông, Hoàng Hải và Bột Hải)²¹ để kiểm chế Trung Quốc và đe dọa trực tiếp đến an ninh, an toàn của quần khu miền Đông, thủ đô Bắc Kinh và toàn bộ vùng duyên hải phía Đông của Trung Quốc, đồng thời, phá vỡ thế phòng thủ mà Trung Quốc đã vạch ra tại quần khu miền Đông trong chiến lược đối phó với Mỹ trên bán đảo Triều Tiên; 2) Triều Tiên có thể giúp Mỹ kiểm chế có hiệu quả 1.500 tên lửa đạn đạo tầm trung mà Trung Quốc đang triển khai tại vùng bờ biển duyên hải phía Đông²² của nước này để kiểm chế các lực lượng hải quân, căn cứ quân sự của Mỹ trên Biển Đông và Tây Thái Bình Dương; 3) Vị trí địa lý của Triều Tiên được coi là một sự phối hợp quân sự liên hoàn với hệ thống phòng thủ THAAD của Mỹ ở Hàn Quốc, Aegis ở Nhật Bản, Patriot ở Đài Loan và chuỗi đảo thứ nhất, chuỗi đảo thứ hai ở Tây Thái Bình Dương để kiểm chế kho vũ khí hạt nhân và tên lửa chiến lược của Trung Quốc đặt tại 5 vùng chiến lược của nước này là: miền Bắc, miền Đông, miền Tây, miền Nam và quần khu Trung tâm (Bắc Kinh)²³; (4) Mỹ muốn hiện thực hóa quan điểm mà chính nước này đã làm với Trung Quốc trong thập niên 60 của thế kỷ XX là “kẻ thù của kẻ thù là bạn của chúng ta”. Việc lôi kéo Triều Tiên tham gia liên minh quân sự còn giúp Mỹ tái thực hiện các cam kết với các đồng minh, đối tác trong khu vực, những quốc gia đang lo ngại về tham vọng hạt nhân của Trung Quốc²⁴

3. Một số nhận xét

Với việc đề ra chính sách “Đóng băng hạt nhân” để thay thế cho “tiến trình phi hạt nhân hóa”, Mỹ đã đưa ra được một chính sách đối ngoại mới trong vấn đề hạt nhân Triều Tiên để thay thế cho “Gây sức ép tối đa” mà chính quyền Trump đã đề ra vào năm 2017²⁵. Tuy nhiên, chính sách này của chính quyền Trump cũng đang phải đối mặt với nhiều thách thức lớn đó là:

Thứ nhất, mặc dù, Tổng thống Trump là người đề xuất và triển khai chính sách này, nhưng chưa có sự đồng nhất một cách rõ ràng về cách thức triển khai và nội hàm khái niệm của “Đóng băng hạt nhân” trong nội các. Cố vấn An ninh Quốc gia John Bolton, nhân vật đóng vai trò chủ chốt trong việc hoạch định chính sách hạt nhân của Mỹ với Triều Tiên đã khẳng định: Dù Tổng thống là người đề ra và triển khai chiến lược này nhưng cá nhân ông chưa được thảo luận nhiều và coi đây là một sự mạo hiểm chính trị của Tổng thống Trump²⁶. Đại diện đặc biệt của Mỹ về vấn đề Triều Tiên, Stephen Biegun thì cho rằng: *chính sách mới của Tổng thống Trump về Triều Tiên vẫn còn mơ hồ, chưa rõ ràng và cần thêm thời gian để hiểu rõ nội hàm khái niệm của nó*²⁷ và còn theo cựu Ngoại trưởng Mỹ, Rex Tillerson: *việc Mỹ cho phép, thừa nhận địa vị hạt nhân của Triều Tiên sẽ mang lại cho nước này các năng lực hạt nhân có ý nghĩa đáng kể, cho thấy một mối đe dọa thực sự*

không chỉ đối với khu vực mà còn chính với các lực lượng Mỹ ở Đông Bắc Á²⁸ Còn dư luận và chính giới Mỹ đã công khai lên án Chính quyền Trump xuất phát từ lợi ích cá nhân và nhu cầu bầu cử Tổng thống 2020. Điều này, sẽ làm tổn hại đến lợi ích quốc gia của Mỹ.

Thứ hai, chính sách “Đóng băng hạt nhân” của Mỹ đã mâu thuẫn với Hiệp ước NPT mà Mỹ đã tham gia ký kết vào năm 1968²⁹. Bởi có một thực tế là từ năm 1993 đến nay, Mỹ vẫn luôn kiên trì nguyên tắc Không phổ biến vũ khí hạt nhân và phi hạt nhân hóa bán đảo Triều Tiên. Do đó, việc Chính quyền Trump đề ra chính sách này đồng nghĩa với việc phủ nhận Hiệp ước NPT và khuyến khích các nước trong khu vực, nhất là Trung Quốc và Mỹ thúc đẩy chạy đua vũ trang.

Thứ ba, chính sách này của Mỹ sẽ làm ảnh hưởng tiêu cực đến Liên minh quân sự Mỹ - Nhật, Mỹ - Hàn. Bởi việc Mỹ thừa nhận địa vị hạt nhân của Triều Tiên cho thấy nước này coi nhẹ hai đồng minh Nhật Bản và Hàn Quốc, đặt hai nước này trước mối đe dọa hạt nhân của Triều Tiên. Do đó, không còn cách nào khác, cả Nhật Bản và Hàn Quốc sẽ phải thúc đẩy chạy đua vũ trang hạt nhân bằng việc khởi động lại các chương trình hạt nhân vốn đã bị Mỹ ngăn cấm từ thập niên 50 của thế kỷ XX và với năng lực hạt nhân, tiềm lực kinh tế, hai nước này sẽ cho ra đời từ 1.000 - 2.000 quả bom trong vòng 5 năm³⁰ và sẽ gây ra thế đối đầu hạt nhân ở Đông Bắc Á giữa hai

lực lượng: những nước đã sở hữu hạt nhân là Mỹ, Nga và Trung Quốc và những quốc gia muốn có vũ khí hạt nhân để tự vệ là Nhật Bản, Hàn Quốc và Đài Loan. Điều này, có thể phù hợp với tham vọng của Tổng thống Trump hiện nay là phát động cuộc chạy đua vũ trang hạt nhân để kiềm chế Trung Quốc nhưng về lâu dài nó khiến Mỹ khó có thể kiểm soát được kho vũ khí của các nước trong khu vực.

Thứ tư, việc thực thi chính sách này còn chịu tác động từ sự phản ứng của Chính quyền Kim Jong Un, sự phản đối của chính giới và dư luận Triều Tiên, nhất là trong bối cảnh Mỹ và Triều Tiên chưa ký kết Hiệp định hòa bình, chưa thiết lập quan hệ ngoại giao và những ràng buộc của Hiệp định đồng minh Trung - Triều (1961)³¹. Bên cạnh đó, sự phản ứng của Quốc hội Mỹ do lo ngại vấn đề Triều Tiên có thể làm ảnh hưởng trực tiếp đến chiến lược quốc phòng của Mỹ đối với các khu vực khác. Điều này, có thể ảnh hưởng trực tiếp đến chiến lược tái bố trí lực lượng quân sự của Mỹ ở châu Á - Thái Bình Dương và đến chính sách kiềm chế chương trình hạt nhân mà chính quyền Trump vừa mới đề ra trong Báo cáo chiến lược Quốc phòng (6/2019) để kiềm chế Trung Quốc ■

Chú thích:

1. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Chúng ta cần kiểm tra những giả định về Triều Tiên*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 149, ngày 11/6, tr.14
2. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Chính sách mới của Mỹ đối với Triều Tiên*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 206, ngày 12/8, tr.13

3. Ankit Panda (2019), *Trump, Kim Begin Second Historic Summit in Hanoi, Vietnam*, at <https://thediplomat.com/2019/02/trump-kim-begin-second-historic-summit-in-hanoi-vietnam/>, on February 27, 2019
4. Trump, Kim meet in Panmunjom, pledge to restart talks, at <http://www.chinadaily.com.cn/a/201906/30/WS5d18399aa3103dbf1432b09a.html>, on June 30, 2019
5. Thông tấn xã Việt Nam (2018), *Đánh giá về cuộc gặp Thượng đỉnh Trump-Kim*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 155, ngày 17/6, tr.10
6. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Chính sách mới của Mỹ đối với Triều Tiên*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 206, ngày 12/8, tr.14
7. Jesse Johnson (2019), *U.S. hopes to see 'freeze' of North Korea's nuke program as starting point - not endgame*, State Department says, at <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/07/10/asia-pacific/politics-diplomacy-asia-pacific/u-s-hopes-to-see-freeze-north-koreas-uke-program-starting-point-not-endgame-state-department-says/#.XW2-gh83tPY>, on July 10, 2019
8. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Nguy cơ chiến tranh hạt nhân sau khi Mỹ rút khỏi INF*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 205, ngày 11/8, tr.22
9. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Đằng sau việc Triều Tiên tiếp tục phóng tên lửa*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 197, ngày 3/8, tr.2
10. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Chìa khóa giải quyết vấn đề hạt nhân Triều Tiên*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 191, ngày 28/7, tr.20
11. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Nguy cơ chiến tranh hạt nhân sau khi Mỹ rút khỏi INF*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 205, ngày 11/8, tr.24
12. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Mỹ có chấp nhận thực tế Triều Tiên sở hữu hạt nhân?*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 214, ngày 20/8, tr.21
13. Yonson Ahn (2007), *China and the Two Koreas Clash Over Mount Paekdu/Changbai: Memory Wars Threaten Regional Accommodation*, at <https://apjif.org/-Yonson-Ahn/2483/article.html>, on July 3, 2007
14. Thông tấn xã Việt Nam (2017), *Tại sao Triều Tiên không tin tưởng Trung Quốc?*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 287, ngày 31/10, tr.6
15. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Đỉnh điểm của việc Trung Quốc quân sự hóa Biên Đông*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 221, ngày 27/8, tr.1
16. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Về khả năng xuất hiện cuộc chạy đua vũ trang hạt nhân mới tại châu Á*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 216, ngày 22/8, tr.20
17. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Về khả năng xuất hiện cuộc chạy đua vũ trang hạt nhân mới tại châu Á*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 216, ngày 22/8, tr.23
18. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Chìa khóa để giải quyết vấn đề hạt nhân Triều Tiên*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 191, ngày 22/7, tr.21
19. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Nguy cơ chiến tranh hạt nhân sau khi Mỹ rút khỏi INF*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 205, ngày 11/8, tr.24
20. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Nguy cơ chiến tranh hạt nhân sau khi Mỹ rút khỏi INF*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 205, ngày 11/8, tr.24
21. Bob Woodruff and Karson Yiu (2019), *Along North Korea's border with China, an uneasy alliance and a fear of war*, at <https://abcnews.go.com/International/north-koreas-border-china-un-easy-alliance-fear-war/story?id=49565580>, at Feb 27, 2019
22. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Về khả năng xuất hiện cuộc chạy đua vũ trang hạt nhân mới tại châu Á*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 216, ngày 22/8, tr.19
23. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Sách Trắng quốc phòng Trung Quốc 2019 (phần đầu)*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 192, ngày 29/7, tr.19
24. Robert E. Kelly (2019), *A U.S.-North Korea Deal Could Include Partial Sanctions Relief for Yongbyon and a Nuclear Freeze*, at <https://nationalinterest.org/blog/korea-watch/us-north-korea-deal-could-include-partial-sanctions-relief-yongbyon-and-nuclear-on-July-11-2019>
25. Thông tấn xã Việt Nam (2017), *Vấn đề hạt nhân Triều Tiên đã đi đến "điểm giới hạn"*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 333, ngày 16/12, tr.11
26. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Chính sách mới của Mỹ đối với Triều Tiên*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 206, ngày 12/8, tr.13
27. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Mỹ có chấp nhận thực tế Triều Tiên sở hữu hạt nhân?*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 214, ngày 20/8, tr.13
28. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Mỹ có chấp nhận thực tế Triều Tiên sở hữu hạt nhân?*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 214, ngày 20/8, tr.21
29. The Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT), 1968, at <https://history.state.gov/milestones/1961-1968/npt>
30. Thông tấn xã Việt Nam (2019), *Động lực mới cho tiến trình hòa đàm bán đảo Triều Tiên*, Tài liệu tham khảo đặc biệt, số 223, ngày 29/8, tr.14
31. Ankit Panda (2017), *China and North Korea Have a Mutual Defense Treaty. But When Would It Apply?*, <https://thediplomat.com/2017/08/china-and-north-korea-have-a-mutual-defense-treaty-but-when-would-it-apply/>, at August 14, 2017